

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2014. október 31.
(péntek, reformáció)**

Horváth Géza

MEGÉRTETTÉK

Alapige: Nehémiás 8,1-12

Ekkor elment az egész nép, hogy egyenek, igyanak és másoknak is juttassanak belőle, és nagy örömmenpet tartsanak, mert megértették mindazt, amire oktatták őket.

Imádkozzunk!

Felséges Istenünk, köszönjük, hogy hálát adhatunk neked ezen a mai napon. Nem is igazán a reformációért szeretnénk hálát adni, hanem érted, Urunk, aki ugyanaz vagy tegnap, ma s mindörökké, akinél nincs változás vagy változásnak árnyéka.

Hálát adunk azért, mert megemlékezel szövetségedről, ígéretedről. Köszönjük, hogy azokat megtartod, beteljesíted. És köszönjük, hogy minden a te kezében van.

A szél fúj, ahova akar, és annak zúgását halljuk, de nem tudjuk, honnan jön és hová megy. Áldunk, Urunk, hogy ott és akkor cselekszel, amikor akarsz, és ha te cselekszel, nincs semmilyen földi vagy egyházi hatalom, nincs ember ezen a földön, aki megakadályozhatja téged, aki megfoghatná a kezedet, aki befolyásolhatja.

Köszönjük, hogy te munkálkodtál egyházad, néped életében kezdetektől fogva. Köszönjük, hogy abban a szent reménységben fordulhatunk hozzád, hogy megvallhatjuk: te fogsz munkálkodni ezután is egészen addig, míg Jézus Krisztus vissza nem jön ítélni élőket és holtakat ezen a földön.

Áldunk, Urunk, hogy ezért munkádban gyönyörködhetünk ezen a mai napon. Köszönjük, hogy nem emberekre, nem reformátorokra kell néznünk ezen a napon, legfeljebb csak úgy, mint eszközeidre, akiken keresztül megérttetted az igét, és prédikáltattad a Jézus Krisztus keresztyéről szóló evangéliumot.

Áldunk, Urunk, hogy igéd ma is örökre új, friss üzenete van mindig a számunkra. Kérünk, tölts meg bennünket az örömmel, a hálával, a magasztalással. Kérünk, tölts el bennünket bűnbánattal is, hiszen ma is úgy kell megállnunk előtted, ahogy az énekíró állt, és ahogy minden kor reformátorai álltak: vétkeztünk ellened és igéd ellen. Köszönjük, hogy megújító kegyelmed végtelen.

Kérünk, add ma is elénk a te drága szent ígédet, tedd üzenetté számunkra, és kérünk, hadd tudjuk elvinni szívünk hústábláin az igét, és ahhoz szabni az életünket. Szentlelked által segíts erre, kérünk.

Ámen.

Igehirdetés

Nehémiás idejében, olvassuk itt a 8. fejezetben, hogy a nép állva hallgatta Isten igéjét virradattól délig. Nem akartam a gyülekezet türelmét próbára tenni, hogy ezt a tizenkét verset állva hallgassuk meg, de most elolvasom ezt a 12 verset az igéből, azért, hogy megérthessük a tizenkét versnek azt az egyetlen szavát, amit szeretnék kiemelni: megértették. Ez a tizenkét vers tehát így hangzik, amelynek a végén a nép megérti Isten igéjét:

„Akkor az egész nép egy emberként összegyűlt a Vízi-kapu előtt levő téren, és azt mondták az írástudó Ezsdrásnak, hogy hozza elő Mózes Törvénykönyvét, amelyet az Úr adott Izraelnek. A hetedik hónap első napján tehát odavitte Ezsdrás pap a Törvényt a gyülekezet elé, amely olyan férfiakból és nőkből állt, akik mindnyájan meg tudták érteni a hallottakat. Fölolvasta azt a Vízi-kapu előtt levő téren virradattól délig, azok előtt a férfiak és nők előtt, akik meg tudták azt érteni. Az egész nép figyelemmel hallgatta a Törvénykönyvet. Az írástudó Ezsdrás erre a célra készült szószéken állt, mellette pedig jobb felől Mattitjá, Sema, Anájá, Úrijjá, Hilkijjá és Maaszéjájá, bal felől pedig Pedájá, Misáél, Malkijjá, Hásum, Hasbaddáná, Zekarja és Mesullám állt.

Ezsdrás az egész nép szeme láttára nyitotta föl a könyvet, mert az egész népnél magasabban volt. Amikor fölnyitotta, fölállt az egész nép. És amikor Ezsdrás áldotta az Urat, a nagy Istent, az egész nép fölemelt kezekkel mondta rá: Ámen! Ámen! Azután meghajoltak és arccal a földre borultak az Úr előtt.

(...)

Szakaszokra osztva olvasták a könyvet, Isten Törvényét, és úgy magyarázták, hogy a nép megértette az olvasottakat.

Akkor Nehémiás királyi helytartó és az írástudó Ezsdrás pap meg a levíták, akik magyaráztak a népnek, így szóltak az egész néphez: Az Úrnak, a ti Isteneteknek szent napja ez. Ne gyászoljatok, és ne sírjatok! Ugyanis az egész nép sírt, amikor hallgatta a Törvény szavait. Majd ezt mondták nekik: Menjetek, egyetek jó falatokat, igyatok édes italokat, és juttassatok belőle azoknak is, akiknek nincs, mert a mi Urunknak szent napja ez. Ne bánkódjatok, mert az Úr előtt való öröm erőt ad nektek! A levíták így csitítgatták az egész népet: Csillapodjatok, mert szent ez a nap, és ne bánkódjatok! Ekkor elment az egész nép, hogy egyenek, igyanak és másoknak is juttassanak belőle, és nagy örömmünnepet tartsanak, mert megértették mindazt, amire oktatták őket.”

Egy személyes vallomással hadd kezdjem a mai szolgálatomat. Életemben kétszer adatott meg az az ajándék, hogy a reformáció genfi emlékműve előtt megállhattam. Lehet, hogy sokan képről ismerik ezt a hosszú, nagy kiterjedésű emlékművet, amelynek a közepén a négy nagy reformátor: Farel, Kálvin, Knox és Béza monumentális szobra van, két oldalt pedig három-három alak, akik védték vagy terjesztették a reformációt ezen a világon.

Amikor másodszor megállhattam ez előtt az emlékmű előtt, ahol az emberek jöttek-mentek, nekünk az volt a fontos, hogy az emlékmű alakjaira nézzünk. Könnyes lett a szemem (nem szégyellem), amikor néztem a négy szobrot, Farel, Kálvin, Knox és Béza távolba révedő tekintetét, amelyben volt világosság, fény, határozottság, eltökéltség, elszántság, biztonság — akkor jött elém Nehémiás könyvéből ez

az egyetlen szó: megértették. Akkor elhatároztam, hogy ha Isten éltet október 31-ig, erről szeretnék itt a gyülekezetnek is szólni, hogy: *megértették*.

Nem azt kell lássuk, hogy csak Kálvin vagy Luther, Knox, Farel értette meg azt, amit meg kellett érteni, hanem azt kell látnunk, hogy a Szentírásban, és nyilván Kálvinék óta is, voltak olyanok, akik valóban megértették az Isten kijelentését és igéjét. Egy ilyen megértés, egy ilyen reformáció az Ószövetségben, amit olvasunk például Nehémiás könyvében is, abból az időből, amikor a babiloni fogságból hazatér a nép, amikor elkezdik az újjáépítést a romokon. Hazatér egy olyan nép, amelynek nagy többsége már csak elbeszélésekből ismerhette, az atyáktól hallhatta azt, hogy milyen volt itt, amikor vár állott, mert most csak kőhalmot látnak.

Lelki szemek előtt talán a jeruzsálemi templom, lehet, hogy a város képe, az ottani istentiszteletnek felsejlenek, és szomorúan látják, hogy most baglyok tanyája az egész, le van rombolva, benőtte a gaz. Borzalmas állapotok vannak, és akkor elkezdik az újjáépítést. Ez az újjáépítés két nehézségbe ütközött: egyrészt a nép saját pesszimizmusa volt az egyik, hiszen nehéz úgy dolgozni, hogy sokan azt mondják: ó, nem érdemes, úgysem fog ez sikerülni. Aztán a külső ellenség is megszorította őket, és igyekezett borsot törni az orruk alá ott, ahol lehetett.

Ilyen körülmények között mégis az Úristen segítségével megy az építés, és a 7. fejezet azzal fejeződik be, hogy a nép már a saját városaiban lakik. Talán azt mondhatjuk: megtörténik az átadás, és akkor olvassuk, hogy a nép összegyűlik a Vízi-kapu előtt levő téren, és azt mondták az írástudó Ezsdrásnak: hozza elő Mózes Törvénykönyvét, amelyet az Úr adott Izraelnek. Akkor Ezsdrás kihozza a tekercset, amely megmaradt, amit őrizhettek nagy gonddal, és elkezdte hajnaltól délig olvasni. A nép feláll, amikor kinyitja a könyvet és hallgatják Isten igéjét. — Ennek a végén hangzik el ez a mondat, amelyben ez a szó van: *megértették*.

Jó az igének az az üzenete, hogy Isten igéjét meg lehet érteni. Nem kell nekünk úgy Isten ígéje előtt állnunk, hogy azt úgysem értem. Mit akar ez mondani? — Meg lehet érteni.

Tegnap a felnőtt konfirmandusok összejövetelén pontosan azok a kérdések voltak, amelyek a szabadításról szólnak. Jézus Krisztus bűnből szabadító, megváltó. Huszonöt úrnappja foglal kozik a KÁTÉ-ban a szabadítással, és csak három az ember nyomorúságával, a bűnös állapottal, huszonegy pedig a hálával, hogy milyen hálával tartozunk ezért a szabadításért. Most pont azokat a kérdéseket vetjük, amelyekben arról van szó, hogyan juthat a bűnös ismét kegyelembe. És akik írták a KÁTÉ-t, rávezetik az embert, hogy jusson el Jézus Krisztusig. Hogy csak Jézus Krisztus által (Solus Christus). Valamely teremtmény eleget tehet-e éretted? Nem. Hát akkor milyen szabadítót kell keresnünk? A tizenkilencedik kérdésnél, amely azt kérdezi: Honnan tudod ezt? Felelet: a Szent evangéliumból, melyet Isten először az Éden-kertben jelentett ki, aztán a pátriárkák és próféták által hirdettetett, a Törvény és az áldozatok és szertartások által kiábrázolt — végül az Ő egyszülött Fia által beteljesített.

Mondtam: látjátok, milyen fontos ez a kérdés: Honnan tudod ezt? A kérdés azt jelenti: lehet tudni. Az Isten a kegyelemnek és üdvösségnek az útját az ember számára megfoghatóvá, tudhatóvá tette. Lehet érteni. És ők megértették az ígét. Először arra figyeljünk: ezt lehetett érteni. A nagy sokaság, akik hallgatták az

MEGÉRTETTÉK

---

igét, akikről kétszer is leírja ez a rész: akik érthették az igét. Nem voltak azok nagyon képzetek. Nem voltak olyan emberek, akiknek a fejükben sok tudás volt, de ezt meg lehetett érteni.

Pace-nek van egy képe, az Evangéliumi Beszélő Képekben adták ki, pontosan a fedőlapon ábrázolja a mennyországnak a kapuját, és egy gyerek elkezdi ezt a hatalmas kovácsoltvas kaput kinyitni. Pace azt írta rá: egy gyermek is kinyithatja. Azért, mert Jézus „megalajozta” a zárat, a sarokvasat. Egy gyermek kinyithatja, de lehet, hogy a világ legerősebb embere sem tudja kinyitni, ha Jézus Krisztus előtte bezárta. Ennek az igének az örömmüzenete az, hogy amit mi megértünk, azt Isten megérthetővé tette a számunkra. Ezért nem a reformátoroké a dicsőség, hanem azé az Istené, aki érthetővé tette a számunkra az Ő drága üdvtervét, igéjét.

Iskolások mindannyian voltunk, és tudjuk, hogy ha valamit nem értettünk, és a tanár elmagyarázta sokszor, egyszer csak azt mondtuk: aha, értem! A mi Urunk türelmes a magyarázatban. Lehet, hogy kétszer-háromszor kell elmagyarázni, de azt akarja: értsed. Ennek a reformációnak az az értelme, ha ünnepeljük a reformációt, hogy feltegyük a kérdést: értem? Megértettem az üdvösség útját? Mi azt mondjuk: hinni kell. Persze. De az a kérdés, hogy amit hiszek, azt meg értenem kell. Nem azt kérdi a szerencsen komornyiktól Filep (ApCsel 8.), hogy hiszed-e? Először azt kérdi: érted-e, amit olvasol? Majd utána mondja: ha hiszel, meglehet (mármint hogy megkeresztelkedjék).

A reformáció azt jelenti, hogy ma én értem-e Isten igéjét, Isten útját? A vallás, a hit nem érzélem dolga, az értelem dolga is. Isten nem kapcsolja ki értelmünket. Ha kikapcsolná, akkor hasonlóak lennénk akármelyik rajongó mozgalomhoz. Érted-e, amit olvasol? Hogyan érthetném, hacsak valaki meg nem magyarázza? A reformáció szépen elénk adja két fő gondolatát: Isten igéjét olvasni és magyarázni. Isten ígéje és annak hirdetése — és egyszer csak a szerencsen komornyik megérti.

Nem hiszem, hogy mindent értett, de ami kellett neki az üdvösségre, azt megértette: Jézus Krisztus az Isten Báránya. Aki (Ézsaiás 53 szerint) a mi bűneinket felvitte a keresztfára. Azt értette, ami elég ahhoz, hogy a számára kinyíljon a menny. És milyen jó, ha ennyit értünk: megértették.

A reformáció nagy áldása az, hogy Isten gondoskodott arról, hogy minden időben valaki megértse. Lehet, hogy úgy hívták: Wycliffe, Vald, vagy Husz János, Szenczi Molnár Albert, Szegedi Kis István, Szabó Aladár — hogy egészen a XX. századig menjünk — Biberauer Tivadar — mondom az ébredés kezdetéből a nagy neveket. És mi volt a lényeg: megértették. Vagy Mária Dorottya főhercegnő, aki német létére itt Magyarországon imádkozik a magyar nép lelki ébredéséért. Miért? Mert megértette az üdvösség útját és látta, hogy akkor Magyarországon a nép és az egyház sötétségben, halálban van, és üzent Jézusnak: gyere, és keltsd fel!

Hadd szóljak arról, hogy mit értettek meg. Megértették mindazt, amire tanították őket. Mit értettek meg? Négy dolgot megértettek:

- Először megértették, hogy hiába minden külső építés, ha a belső, a lelki nem épül. Hiszen ott van: felépítik Jeruzsálem kőfalát. A 7. fejezet azzal fejeződik be, hogy a hetedik hónap beálltával már városaikban laktak Izráel fiai. És azt mondják: ez nem elég. Nem elég, hogy megvan a kőfal, hogy városokban lakunk,

hanem megkérlik Ezsdrást, hogy hozza elő Mózes Törvénykönyvét, amelyet az Úr adott Izráelnek.

- Másodszor: megértették azt, hogy nagyobb Isten hűsége, mint a mi hűtlenségünk. Erről a 9. fejezetben olvasunk.
- Harmadszor: megértették azt, hogy milyen messze vannak attól, amit a Törvény előír. — Azt mondhatnánk: olyan messze, mint Makó Jeruzsálemtől.
- Negyedszer: megértették, hogy van újrakezdés, van bocsánat, és ennek a következménye az lett, hogy kezdenek örülni. Mert a megkeseredést mindig öröm követi, és mindig hála és magasztalás.

Érdekes, hogy ott a nép egy emberként gyűlt össze. Az olvassuk: „Az egész nép egy emberként összegyűlt a Vízi-kapu előtt levő téren, és azt mondták Ezsdrásnak: hozza elő Mózes Törvénykönyvét.”

Itt az első versben ott van a Szentlélek munkája. Ez azért fontos, nehogy azt gondoljuk: mi fűjjük a passzátszelet, hogy rajtunk múlik, vagy hogy Lutheren múlt. Akkor miért nem Husz Jánoson múlt, hogy elindult a reformáció 1415-ben? — Azért mert 1517-ben sem Lutheren múlt, és 1837-ben sem Mária Dorottyán múlt, hanem azon az Istenen, aki hatalmasan cselekszik. — Hogy tudtak volna ők egységre jutni? Úgy, hogy Isten Szentlelke hozta őket egységre. Az egész nép egy emberként összegyűlt és azt mondták: hozzuk az ígét. Hozzuk ide a Mózes Törvénykönyvét. Ami nekik meghatározó volt.

Csodálatos. Itt elmondják, hogy a legfontosabb, hogy az ige felhangozzék. Nem azt mondják, hogy kezdjük el a szertartást, jöjjenek a papok, hanem azt: hozzuk az ígét. A reformáció ennyit jelentett: hozzuk az ígét. Belső tartalommal, lelki élettel töltsük meg a külsőt, a csontvázat. Igen, Isten Szentlelkének munkája volt ez.

Aztán megértik, hogy Isten hű maradt minden hűtlenségünk ellenére. A 9. fejezetből felolvasok néhány verset. Amikor Isten ígéjének hatása már munkálkodik bennük, egy nagy bűnvalló imádságban azt mondják:

„A mi őseink azonban gögösek voltak, nyakaskodtak, és nem hallgattak parancsolataidra. Nem akartak engedelmeskedni, nem emlékeztek csodáidra, amelyeket velük tettél, hanem nyakaskodtak, és makacsságukban arra adták a fejüket, hogy visszatérnek a szolgaságba. De te bűnbocsátó Isten vagy, kegyelmes és irgalmas, hosszú a türelmed és nagy a szereteted, ezért nem hagytad el őket.”

Miért nem hagytad el Isten az ő népét? Azért, mert megígérte. És a reformáció ezt jelenti: felfedezni, hogy amit Isten mond, az megáll, az igaz. — Pedig ők nyakaskodtak, vissza akartak térni a szolgaságba. Megtettek mindent ellened. Még borjú-szobrot is készítettek maguknak, és ezt mondták: ez a te istened, aki kihozott téged Egyiptomból — ilyen gyalázatos dolgot követtek el, de te nagy irgalmaddal nem hagytad el őket a pusztában.

Mi Isten hűsége? Két szóban lehet összefoglalni: de te... — Meglátták, hogy kik ők, és meglátták, hogy de nekünk olyan Istenünk van, aki nem hagytad el az ő népét. Aki újból és újból előttük járt. „Jóságos Lelkedet adtad, hogy értelmessé tegye őket. Nem vontad meg szájuktól mannádat, és adtál nekik vizet, amikor szomjaztak. Negyven éven át gondoskodtál róluk...”

A reformáció azt jelentette: a reformátorok felfedezték a kegyelmes Istent. Luther ezt kereste. Beszéltek neki a középkorban ítélő, pokolra küldő Istenről, kár-

hozható Istenről. Luther azt kérdezte: a kegyelmes Istent hol találom meg? És egyszer csak a kolostor mélyén a kegyelmes Isten megtalálja őt, és kezébe adja az ígét: „Az igaz ember hitből él”. Az Isten hűsége azt jelenti: de te...

Mire nézzünk reformációkor?

Sokszor hallom, amikor szidják az egyházat, és ez nekem mindig fáj. Soha nem gondolkoztam azon, hogy az egyházamat elhagyjam. Miért? Azért, mert Isten ígétét aki vizsgálja, az megérti, hogy az egyház nem a mi kezünkben van, hanem Isten kezében. De te... negyven éven át tartottad őket.

Lehet sok mindent mondani a mai egyházra is, református egyházunkra is, a papokra, a presbiterekre, gyülekezeti tagokra, de egyet kell csak mondani: de te, Uram... — ezt mondtuk-e?

Illés panaszkodik: Uram, senki nincs már, nincs egyház. Én vagyok az utolsó mohikán. Feldobom a talpam, és vége az egyháznak, mert én maradtam csak. Ez azért van, mert akkor Illés nem tudott arra nézni: de te, Uram... Isten hűsége.

A reformáció azt jelenti, hogy nem magunkra nézünk. Nem az egyház mai állapotára nézünk, hanem arra az Istenre, aki azt mondja: akkor elmegyek és felkeltem őt. — Mint Lázárt. — A mi barátunk elaludt, de elmegyek, hogy felkeltsem őt. És eljön, felkelti. És ad embereket az ébredés-történetből. Egy erdélyi teológuson keresztül indul el Sárospatakon a XX. század elején az ébredés. Egy Torró Miklós nevű erdélyi, aki fiatalon visszament és meg is halt Erdélyben. Egy ember, a pataki teológia csendjében, a kollégiumban, ahova éjszakánként jönnek haza a részeg teológusok, és Torró Miklós a szobájában ül, és sírva könyörög, hogy Isten fogja meg ezeket a teológusokat. Aztán egy megtér. Most már ketten imádkoznak, és elindul a pataki teológián egy ébredés. Mennek és hirdetik az evangéliumot. Mert a reformációkor meg kell értenünk: alázatosan álljunk meg a mi Urunk előtt és mondjuk: de te... a te hűséged végtelen. Hű vagy ígéretedhez, és megtartod a te szavadat.

Így megértik, hogy milyen messze vannak attól, amit a Törvény előír. (Erről vasárnap beszélünk, ha élünk). Most csak annyit: megértik, hogy ennek van következménye, és ez a felismerés síráshoz vezeti őket. Rájönnek arra (ami az ígében is ott van), hogy ezer éven keresztül nem tartották meg az ünnepeket, pl. a lombsátrak ünnepét nem úgy tartották meg, ahogy Isten elrendelte. Így van az ígében: Józsué kora óta nem tartották meg úgy, ahogy Isten elrendelte. Ez a szívükben hatalmas szomorúságot idéz elő. — Ez megint a Szentlélek munkája.

Ha valaki *megszomorodik Isten ígéje hallatán*, azt Isten munkálja a szívben. Mint pünkösdkor a férfiak, szívükben megkeseredtek. Miért? Mert kiderül, hogy mi Isten Törvényétől messze vagyunk. Jósiás korában is ez történik, pünkösdkor is ez történik, a reformációban is ez történik. Mi Isten ígététől nagyon messze vagyunk. Ezer esztendeig mi ezt nem tartottuk meg.

És mit értenek meg? Azt, hogy van újrakezdés. Nem szeretem, ha a reformációt úgy állítják be: az egyház megújítása. Jobb az eredeti, szószerinti fordítás: visszaformálás, visszaalakítás. Tudniillik megújítás se rossz, de ne gondoljuk, hogy valami új jött létre. Nem jön létre új egyház. Amikor az ébredés idején megtértek, akkor sokan azt gondolták: új vallás jött létre. Szó nincs róla. Az van, amit már addig is gyakorolni kellett volna. 1517-ben nem jön létre új egyház, csak visszafor-

málódik az az egyház, aminek sok száz éven át így kellett volna lennie. Ezt honnan tudjuk? A Szentírásból. Isten olyan kegyelmes volt, hogy leíratta.

Ha kötünk egy szerződést valakivel, eltelnek évek, azt sem tudjuk, mi van abban. Akkor mit kell tenni? Elővenni a szerződést, hogy mit írtunk bele. A szerződés alá van írva. Ezért van a Szentírás a kezünkben. Hitünk és életünk zsinórmértéke a Szentírás. Nem az a zsinórmérték, amit az egyház tanít, az a lényeg: mit ír a Szentírás. Isten lediktálta, és azt mondja: semmi dolgotok nincs, csak ezt mindig használni, hogy e szerint járunk-e el. Ha nem, jöjjön sírás, jöjjön bűnbánat, jöjjön megkeseredés. De ezt kövesse az öröm. Mert a szabadulást mindig öröm követi.

Lásd a tékozló fiú történetét. „Kezdének azért örülni.” Mikor? Amikor a fiú hazamegy. Ezért nekünk örömnünnep, mert örömnünnep az, amikor Isten kijelentett szavát, ígéjét megértem, és azt életemre nézve kötelezőnek fogadom el. Ezt nem kényszerből teszem, nem foggal-körömmel, hanem ezt teszem azért, mert hálás szívvel magasztalom azt az Urat, aki hű marad ígéretéhez, aki Jézus Krisztusban tökéletes váltságot készített bűneinkre, és aki örök élettel és üdvösséggel ajándékozott meg bennünket. Ezért a reformáció ünnepén Övé legyen a dicsőség és hála örökkön-örökké.

Imádkozzunk!

Édesatyánk! Valóban hálás a szívünk azért, hogy hűséged és kegyelmed végtelen, türelmed hosszú, szereteted nagy.

Áldunk téged, hogy te támasztasz, ha kell, a kövekből is, fiakat, akik megértik az üdvösségnek az útját, akik megértik az ige üzenetét. Hálát adunk azért, hogy akik megértették, azért érthették meg, akár a reformáció idején, akár ma, mert te érthetővé tetted számunkra. Mert Szentlelked lefordította a mi életünk útjára, nyelvére az ígét, és légy áldott, hogy megérttetted velünk a te akaratodat.

Jó lenne, ha a dicséret szavával mi is vallanánk: magasztaljuk nevedet, mert megértettük a te akaratodat.

Kérünk, hogy ma is értsük, és egyre jobban érthessük az ígét, a Szentírást, akár fiatalok vagyunk, akár idősebbek. Köszönjük, hogy életünk végéig ragyoghat nekünk a kijelentés, annak mindig új és új lángja, üzenete. Kérünk, hadd tudjuk az ígét mindig szem előtt tartani, életünk gyönyörűségének tartani, ahogy a zsoltáríró, ahogy az Ószövetség emberei bizonyosságot tettek, hogy „igéd vidámságot szerzett és szívbeli örömet”, azért, mert megértették annak üzenetét, áldását, hálásan vették az életükben.

Kérünk, újítsd meg rajtunk a te képed, mely áll szent életben. Újítsd meg újból és újból egyházunkat, vezetőit, egész közösségét szerte a világon. Kérünk, hadd tudjunk ragaszkodni az ígéhez.

Köszönjük a magyar nyelvű Bibliát. Áldunk azért, hogy lehet terjeszteni, osztani, adni, és köszönjük, hogy akik kinyitják és olvassák, ma is megérthetik. Adj értelmet nekünk, és szent indulatot.

Ámen.

390. dicséret

Luther M.(?) Wittenberg, 1529.

E- rős vár a mi Is- te- nünk, Jó
Ha ő ve- lünk, ki el- le- nünk? Az
fe-gy-ve- rünk és paj- zsunk,
Úr a mi ol- tal- munk. Az
ős el- len- ség Most is ül- döz még, Nagy
a se- re- ge, Csa- lárd- ság fe-gy-ve- re;
Nincs i- lyen több a föl- dön.

2. Erőnk magában mit sem ér, Mi csakhamar eles-
nénk; :/: De küzd értünk a hős vezér, Kit Isten rendelt
mellénk. Kérdezed: ki az? Jézus Krisztus az, Isten
szent Fia, Az ég és föld Ura, Ő a mi diadalmunk.

3. E világ minden ördöge Ha elnyelni akarna, :/:
Minket meg nem rémítene, Mirajtunk nincs hatalma.
E világ ura Gyúljon bosszúra: Nincs ereje már, Reá
ítélet vár: Az Ige porba dönti.

4. Az Ige kőszálként megáll, Megszégyenül, ki
bántja; :/: Velünk az Úr táborba száll, Szent Lelkét
ránk bocsátja. Kincset, életet, Hitvest, gyermeket
Mind elvehetik, Mit ér ez ő nekik? Miénk a menny
örökre.

Luther Márton, 1483–1546.